

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Rugăciunea și cântarea

Formele cultului divin sânt: cetirea, predica, rugăciunea și cântarea, între care cele două din urmă ocupă loc de căpetenie. Una cu alta se sprijinesc și se întregesc, pentru a da cultului liturgic forma cea mai înălțătoare.

Intr-o broșură recentă (*Prière et Musique*, Editions Spes) membrul institutului Franței, A. D. Sertillanges, ne dă unele formulări și reflexii interesante ce merită să fie cunoscute acolo unde se slăvește prin rugăciuni și cântări numele, lucrările și mărirea atotputernicului Dumnezeu.

Rugăciunea, spune autorul amintit, este în chip firesc muzicală. Cuvântul pasionat cuprinde în sine un element muzical, cum statua operă de artă se cuprinde închisă în blocul de marmoră. Muzica prin intuiții geniale descopere armonia lucrurilor și trezește simțirile sufletului. Rugăciunea tinde spre Dumnezeu, și tocmai prin aceasta ea este îndreptată pe calea dicțiunii muzicale. Muzica trezește inconștientul și exprimă în forme artistice sonore mișcările interioare ale sufletului. Asociată cuvântului biblic și liturgic, muzica devine sacră, un ajutor al grației. Prin rugăciune și cântare sfântă intrăm în starea de har. Cântarea religioasă este viața rugăciunii.

Cântarea, adaptată rugăciunii, cuprinde rugăciunea în esența ei. Ea ne dă «avant-gustul cerului». Devierile artei muzicale sânt o mare piedecă în calea înălțării spre Dumnezeu, (ex. muzica de cârciumă, de baluri, ospețe etc.).

Cântarea religioasă este «o artă eminamente socială», fiindcă înfrățește oamenii înaintea lui Dumnezeu. Ea

închipue Biserica mistică, unită interior prin armonia și melodia cântecelor sfinte. Primii creștini trăiau în cântece sacre și exaltați de harul cântării preamăreau jertfa și primeau cu seninătate moartea pentru Hristos Mântuitorul.

Isus Invățătorul nostru, în Nazaret și pe drumurile Galileii, Iudeii și spre Ierusalim a cântat psalmi, iar în Joia Mare a intonat imnul pascal. Întru toate s'a încadrat în armonia cântecelor davidice cari răsunau în sinagoge și mai ales în templu de dimineața până seara. Așa încât e o mare cinste pentru arta muzicală de a ști că ea mijlocește să pătrundă «viața sufletului în Dumnezeu» și viața divină în suflet (p. 17), favorizând astfel circulația grației și raporturile sfinte ale omenescului cu divinul.

Biserica a sprijinit totdeauna cântecul sacru, pentru a da splendoare muzicală cultului liturgic (p. 19). Mai mult: Cântarea își are origine divină. Sf. Evanghelie spune: «La început era Cuvântul»; la începutul muzicii religioase este cuvântul emanat din Logos, cuvântul biblic cu tălmăcirea și prelungirea lui liturgică» (p. 24). În biserică se întrebunțează cântarea monodică, — în care se dă mai multă atenție înțelesului cuvintelor, și polifonică în care claritatea cuvintelor adeseori suferă în folosul armoniei muzicale.

Evident, în cântarea bisericască nu poate fi vorba de principiul artei pentru artă, care, dacă nu totdeauna este un păcat, este prea adeseori «o inferioritate religioasă» (p. 29). În Casa de rugăciune cântarea se roagă. Muzica teatrală în biserică, trebuie osân-

dită. Concertul, opera, muzica de paradă și marșurile militare își au terenul lor propriu unde se pot desfășura.

Liturgia este un serviciu adus lui Dumnezeu, o concentrare pe un loc sfânt, — «o absorbție în Dumnezeu». De aici necesitatea ca imnurile ei să fie un «maximum de rugăciune și un minimum de muzică», ca astfel, cântarea cu viața și cu ideologia religioasă să stea în raport de compatibilitate.

Arta religioasă este o artă umană care se consacră lui Dumnezeu. Elementul de plăcere pe care îl conține, nu trebuie să corupă și să coboare în întunecimile infernului, ci să înalțe în zărilor luminoase ale cerului. Arta adevărată și sensibilitatea merg în sens contrar.

Există în creațiunea și în auditiia muzicală trei feluri de plăceri, admise. O plăcere a sunetelor, pur sensorială, ce stă pe planul material al artei; o plăcere intelectuală, produsă din combinația armonică, melodică și ritmică a cântecelor, și în fine o plăcere afectivă, ce învâluie și înalță sentimentele în cea mai curată atmosferă de spiritualitate. De sigur, nime nu cântă și nu se roagă pentru plăcere, ci pentru «valoarea obiectelor divine, a căror recunoaștere și apreciere provoacă plăcerea» (p. 54). Așa încât plăcerea provocată de cântarea religioasă este o adevărată mărturisire a sublimului divin, o fuziune a sufletului iubitor cu obiectul iubit, o beatitudine în Dumnezeu.

Unii oameni pot pune întrebarea: de ce se admite cântarea în locul rugăciunii? Dar după cele spuse răspunsul e simplu: pentru a trezi sufletele slabe, de o parte, iar de alta pentru a ne umplea sufletul de fiorul adorării și de sfințenia bucuriei; rugăciunea însăși fiind cântare și cântarea rugăciune.

Este bine de însemnat că vocile corurilor — sopran, alt, tenor, bariton, bas, — precum și tonurile instrumentelor muzicale, își au sunetele lor corăspunzătoare în natură. Cântecul pasărilor, suflarea vântului, vuetul valurilor mării, murmurul izvoarelor, vocea pădurii, sgomotul cascadeelor, trăznete furtunilor, timbrul și răcnete animalelor, — sânt tot atâtea glasuri și sonorități ale naturii, pe care omul imitându-le și-a alcătuit scripturi corale și instrumente muzicale prin care cântă deopotrivă misterele naturii și ale bisericii (p. 70—71).

În cântările sfinte ale bisericii, ca și în rugăciuni, creștinul se înalță și viiază în atmosfera harului. *Cer nou și pământ nou* ni se arată în cântare și rugăciune. De aceea creștinismul a aflat și va afla totdeauna în ele nu numai niște forme de cult, ci și cele mai nobile mijloace de purificare și înălțare a sufletelor spre Dumnezeu...

Iată un lanț de cugetări interesante, care pot să ne fie tot așa de instructive.

Pr. Il. V. Felea

I. P. Sf. Patriarh Miron la Londra. Majestatea Sa Regele Eduard al VIII-lea a primit în l. c., în audiență particulară pe I. P. S. Sa Patriarhul Miron al României, cu care a avut o lungă conversație. Suveranul Angliei, de aproape înrudit cu Suveranul României, poartă cel mai viu interes țării românești.

Credincioșii sfintei noastre biserici, cler și popor, sânt cuprinși de o mare bucurie, când pot să constate numeroasele semne de cinste și simpatie, de care țara, neamul și biserica sa, se bucură în Marea Britanie, care în momente grele a dat României puternic sprijin întru realizarea unității sale politice naționale, — și aceasta nu se uită.

FOIȘOARA

Orizonturi spirituale

— Atitudini creștine eroice —

Nu pot concepe o stare de hibernare a sufletului atunci când stă în conul de lumină neînserată al adevărilor evanghelice.

O trăire aproximativă și marginală a sufletului în umbra adevărilor de credință mântuitoare e un nonsens și o mare amăgire. Sufletele cari au cucerit pozițiile spirituale de cremene arătate de Evanghelia Domnului, trebuie să fie harfe providențiale de cântare și vâpae mistică. A ținea sufletul în bolta rece a conceptelor teoretice ale credinței creștine, oricât ar fi de impresionantă arhitectura lor, înseamnă a te pune deacurmezișul vieții și a te mistifica cu simple și trecătoare paliative. Nu ajunge să te găsești pe linia concepțiilor de viață dela care nimeni și nimic nu poate să te mai abată. Pe linia supremelor și adevărilor regăsim sufletești. Nu ajunge să-ți faci un vad timid spre inima cerului. Dacă

sufletul tău nu cunoaște iureșul năvalnic spre înălțurile cerului și nu poartă în fiecare fibră roua lui dumnezească, dacă sufletul tău nu cunoaște încordările intense și arderea de fiecare clipă de a se încadra în transcendent, dacă nu cunoaște culmile de lumină siderală, dacă nu se afirmă demiurgic și cu maximă vitalitate pe făgașul unde și-a deslegat destinul, înseamnă că orizonturile sale sunt invadate de umbre și idealurile sale neperitoare nu sunt realizate integral. Sufletele cari și-au găsit axa lor mântuitoare trebuie să cunoască revărsările prăvălitoare de viață, să fie lavă fierbinte, să trăiască fiorul marilor evadări spre țărilor de azur, să evolueze impetuos și incandescent spre infinitul insondabil.

Dumnezeu bate la fereastra sufletului nostru. O bătaie dulce, ca o reverie din miezul verilor cu tei înfloriți. Ca suvenirul scump al zilelor de tinerețe. Stau la ușă și bat, spune Sf. Scriptură. De fiecare dată îți aduce aminte această bătaie discretă și revelatoare că firul timpului se va rupe cândva și pentru tine, și necunoscuturile spre care te vor purta pașii tăi de mână te invită stăruitor să te oprești și

să ascuți chemarea divină. Credințele tale religioase însă nu trebuie să fie o metamorfoză sufletească de circumstanță și ca atare condamnate la sterilitate. Credințele și convingerile tale religioase acceptate la o vârstă matură, când ești obligat să lichezi în mod irevocabil cu toate naivitățile vieții, sunt rodul unor obositoare frământări lăuntrice și constituie pentru tine cel mai înalt bun spiritual. Stiluri și formule ieftine și fade de viață zac asvărlite la pământ, ca o măturie eternă a drumurilor de amară bejanie sufletească pe cari ai umblat.

Sunt multe drumurile cari duc la adevărurile relative și fiecare din ele are interesante și ispititoare arabescuri. Dar e unul singur drumul care duce la adevărul suprem și traectoria lui e ineluctabilă: învătătura creștină. Adevărul acesta însă, pentru a aduce în sufletul tău harul de sus care alungă suferința și obidirea, trebuie trăit cu cea mai mare tensiune. Îți impune atitudini eroice și totalitare. Evanghelia Mântuitorului e categorică. Ea nu cunoaște formele transacționiste și de compromis. Ea nu cunoaște aproximativul și fragmentarul.

Evanghelia Mântuitorului e susceptibilă de o singură interpretare: interpretarea totală, fără nici o rezervă, fără nici o reticență. Nu poți fi slugă la doi stăpâni și nu poți concilia niciodată două atitudini diametral opuse, pământul cu cerul, păcatul cu sfințenia, lumina cu întunecul, binele cu răul, adevărul cu minciuna. A concepe creștinismul fără jertfe, fără eroismul virtuților supreme, fără crucea abnegațiilor și privațiunilor, fără o definitivă despărțire de toată întinarea, înseamnă a te îndoi de incommensurabila lui valoare spirituală, a-i contesta puterea de transformare și transfigurare interioară. A fi creștin de suprafață, fără aderențe adânci și indelebile în solul Evangheliei, este o încercare tristă de a împăca drepturile imprescriptibile ale sufletului cu simplele cerințe trecătoare ale trupului. Nu-i destul să ai o altă viziune a lumii, o altă înțelegere a vieții și a idealurilor ei. Nu-i destul să dai precădere sufletului și să subordonezi materia. Trebuie să te despărțești definitiv de eul tău, iar materia să cunoască fecundările de fiecare clipă ale spiritului. Acesta este eroismul creștin și totodată cea mai superioară formă de eroism. Fie-

Din ținutul zărândeian

După abuzuri și alte păcate, un glas cuminte

Intr'un număr precedent ne-am ocupat de felul în care organele percepției din orașul Brad al fostului Zarand, vechi centru ortodox național, au colindat, la începutul lui Iunie a. c., cu o listă trimisă de inspectorul financiar din Deva, pe la comercianți și meseriași, români ortodocși din Brad, cerându-le bani pentru o biserică greco-catolică în Deva.

O colectă, în asemenea condiții, nu este prin urmare alt ceva decât o presiune oficioasă și un evident abuz de putere din partea organelor administrative; forurile competente au în consecvență, datorită să-și cheme la ordine subalternii, scutind pașnicii contribuabili de năpăstui de prisos, — năpăstui care ar putea deveni primejdioase pentru extrazeloșii slujbași și patronii lor.

Am mai relevat recenta propaganda a misionarilor catolici de rit grec de a-și construi și la Bradul ortodox un cuibșor de unde să-și susțină prozelitismul uniāt, vârand vrajă și vrăjmășie între românii localnici, nedoritori de prozelitiste indeletniciri. [A se vedea Nr. 26 din 21 Iunie a. c. al ziarului nostru, la «Știri din protopopiatul Zarandului»]. —

De ziua Sfinților Apostoli Petru și Pavel din acest an, în comuna cu respectabil trecut istoric, Crișcior, tot lângă Brad, frontul, așa zis „popular-democrat”, și-a ținut o adunare în curtea unui declarat comunist — sânt și din aceștia la Crișcior — cu numele Ioan Tomodan, unde conform știrilor ce primim, au participat vreo 60 de persoane, dl Ghiță Pop; — n'au participat însă nici mineri, nici țărani de regiune. Adunarea, mai mult comunistă, decât democratică, după ce a „vestejit” cu ușurință mișcarea naționalistă-creștină și pe conducătorii ei, s'a simțit fericită să aducă tămăieri făptuirilor comuniste mai nouă din alte țări, sfârșind cu încurajări și mângăieri închinare presei „independente” din capitală, adică gazetăriei de scandal iudeo-comunist dela noi.

Cu acest prilej, ca de obicei, n'au lipsit unele agresivități regretabile, datorite desmățului de extremă stângă, ce amenință din vreme în vreme liniștea și ordinea în această comună, cu locuitori harnici, evlavioși și muncitori.

Un crișciorian de origine, care azi nu mai e în Crișcior, dl Dr. Sabin Dan, a rămas adânc impresionat, când a aflat că în satul său, cu oameni de

cinste și omenie și cu scaun la cap, astăzi se face un fel de propagandă comunistă atee, așa b. o. unul din locuitorii săi cerea mai deunăzi ofițerului stării civile să-și înscrie băiatul pe numele de — Lenin... fostul mare șef al celor din iadul bolșevic.

Di Dr. Sabin Dan adresându-se, din acest prilej, crișciorienilor, le spune (în organul național din valea Crișului Alb, Zarandul, Nr. 22 din a. c.) câteva cuvinte, pornite din gând curat, creștin și românesc, zicându-le:

Vreau să vă amintesc că îndată ce veți ieși dimineața din casele voastre, veți vedea trei turnuri de biserică, unul în ruină.

Pe vremuri intravilanul bisericii era unul singur, al bisericii ortodoxe române. Cu timpul însă s'au făcut trei: voivodul român Bălea a edificat pe cea românească; urmașii lui, după sute de ani, au edificat pe cea reformată, căci ei și-au lăsat religiunea ortodoxă română și s'au maghiarizat, devenind Kristyori. Tot din acest intravilan au rupt și catolicii unguri, după consolidarea domniei habsburgice în Ardeal, și au edificat biserică cea catolică.

Urmașii Bălea, adică Kristyoreștii, au devenit, din conducători, cei mai mari asupritori; biserică lor care a fost biserică răzbunării, unde ei au învățat duhul cel rău, azi se consideră de închisă, căci familia Kristyori a devenit cenușă în prada vântului, iar catolicii care au luat din intravilanul bisericii noastre nu au mai putut să-și refacă biserică, arsă în 1848.

Biserica ortodoxă română ca edificiu resistă, după cât ne spune istoria, dela 1340, adică de 600 ani. În această biserică asupriții neamului românesc s'au rugat în continuu și fierbinte. Dumnezeu a ascultat rugăciunea lor. Din familia Kristyoreștilor praf s'a făcut, din casele lor arse în 1848 nu mai găsești decât cărămizi prin curțile și grădinile oamenilor. Averile lor care formau ¼ din teritoriul comunei, azi sânt ale Bocăneștilor, Făureștilor, Măcrăieștilor, Dăneștilor, Mojeștilor, Vanculeștilor etc., iar minele de aur, fosta proprietate a familiei Baternay, azi sânt în mâna celei mai românești societăți a României, societatea Mica, iar din familia Baternay au mai rămas oasele de sub biserică catolică în ruină, ca semn că ori și ce mărire omenească, ce nu este bazată pe legi dumnezeiești, este pieritoare.

Cum s'a putut ajunge la toate ace-

stea? Desigur numai prin fierbințile rugăciuni care s'au ridicat în biserică cea de 600 de ani: glasul popei Turcin cel care a botezat pe catolicii și reformații păgâni în timpul revoluției lui Horea, glasul și lumina împrăștiată de popa Munteanu, glasul dumnezeiesc al preotului Perianu, care timp de 50 ani n'au adunat la biserică, spiritul lui ager și desăvârșit sa ținută patriotică, ne-au condus și ni-au arătat căile spre Dumnezeu și spre fericire ca neam, ear asupritorii s'au făcut praf și pulbere cu toate privilegiile, averile și, ce e mai presus, cu întreaga lor sâmbânță.

Prin urmare și aici mâna lui Dumnezeu...

Crișciorienii vor pleca pe calea îndecată de moși și strămoși, căci aceea e calea fericirii. —

Eată cuvinte și îndemnuri ce trebuie luate în seamă de vrednicii crișcioreni, dar și de forurile datore să nu mai tolereze propaganda nesăbuită a celor fără rușine de oameni și fără frică de Dumnezeu.

† Pr. PETRU LULA dela Bobâlna

Luni, în 22 Iunie 1936, a încetat din viață Pr. Petru Lula, parohul Bobâlna din protopopiatul Geoagiu.

Adormitul în Domnul făcea parte din generația luptătoare pentru ideea de românism zidit pe ortodoxie datătoare de viață.

Născut în 1875 din o respectabilă familie de țărani din Turdașul menit înstrăinării, urmează școala primară în comuna sa natală, cursul secundar la Orăștie și Brașov. Terminând șase clase de liceu, se înscrie la institutul nostru pedagogic-teologic, unde se pregătește pentru cariera de învățător și preot, între anii 1895—1898. După absolvire este numit învățător în comuna Rapolt. După 3 ani de dascălie se preoțește pentru parohia Bobâlna. Aici începe adevărata lui activitate apostolească. Tendințele de desnaționalizare ale guvernelor ungare din anii 1900—1918 întâmpină în adormitul în Domnul o rezistentă stavilă. Alături de vajnicii luptători naționali, Dr. A. Vlad, preoții Moța din Orăștie, Costescu dela Boi, Bontescu dela Hațeg și alții, el știe să se afirme ca un element din cele mai valoroase ale vremii.

Biserica recunoscătoare, ca și Înaltul guvern, au răsplătit după cuviință ostenețele adormitului în Domnul.

Din cuvântarea

— Rostită la înmormântarea preotului PETRU LULA, 24 Iunie 1936, de adm. prot. al Geoagiului Inocențiu Tiruța —

Jalnic ascultători, — Țărana ce acopere mormântul din apropierea bisericii noastre din Geoagiu, în care-și doarme somnul veșniciei vrednicul protopop Valer Goron, întâi stătorul tractului nostru, nici n'a dat a prinde coajă, — și iată că, prin moartea preotului Petru Lula, parohul Bobâlna, un alt stâlp, al așezământului nostru bisericesc din aceste părți, se năruie la pământ.

Trecerea la cele veșnice a acestor doi preoți ai protopopiatului Geoagiu, bărbați oțeliți în vâltoarea vieții noastre bisericești și naționale, este o mare pierdere pentru noi, mai ales azi când patrimoniul, câștigat prin osârdiile înaintașilor, din curs de zeci de ani, reclamă muncă lungă și pricepută spre a-l consolida.

Le vom simți absența, dela munca noastră de azi și mâine. Pentru că povătuitorii încercați se răresc.

Preotul Petru pleacă dintre noi, pentru veșnicie. Lasă o familie cu inimă zdrobită de durere, frați de păstorire cu ochi înlăcrimați și o biserică nou zidită, văduvită. Lasă în urma sa mulțimea fiilor lui suflători, pe cari cu demnitate și grijă i-a păstorit timp de 35 ani.

A încetat din viață în al 61-lea an, după o rodnică păstorire de 35 ani. În mormântarea i s'a făcut în 24 Iunie. Slujba înmormântării, începută în biserică din Bobâlna, a fost săvârșită de un sobor de 12 preoți și continuată în biserică din Orăștie, în al cărei cimitir a fost îngropat. Cuvântările ocazionale le-au ținut P. C. adm. protopopesc Inocențiu Tiruța, Dr. Ioan Todea, C. preot Vasile Florea; ear în Orăștie au cuvântat P. C. prot. Moța, directorul A. Demian dela liceul din Orăștie, arătând din nou vrednicia preotului Petru Lula. La mormânt Pr. T. Glodeanu-Geoagiu își ia rămasul cel din urmă dela adormitul în Domnul.

La înmormântare au participat mulți intelectuali, meseriași și credincioși săi din Bobâlna și satele învecinate.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Coresp.

Din activitatea AGRU-lui cu raport la biserică ortodoxă

Asociația generală a românilor uniți, secția eparhială a Orăștiei, și-a ținut congresul anual în 6 și 7 Iunie 1936 la Tășnadul din Sălaj, sub patronajul Prea Sfințitului episcop greco-catolic al Orăștiei Dr. Valeriu Traian Frențiu.

Credincioasă trecutului său, tinera Asociație și-a dovedit, și de astă dată, în ședințele sale, mai mult sau mai puțin solemne, spiritul rășboinic de care sânt conștii membrii săi, de câte ori vorbesc de: biserică «dominantă» alături de Biserică unită.

Astfel congresul agrist din anul acesta a repetat, în moțiunea sa, cunoscutele preocupări, că: „Biserica unită este înlăturată dela sărbătorile naționale, (deși nici un singur cetățean, de orice confesiune ar fi, nu este oprit — ba e chiar îndemnat — să participe la toate sărbătorile naționale); că se aruncă impozite nedrepte asupra uniților și a celor de altă religie, în beneficiul ortodocșilor; că se întrebuintează puterea de stat „în scopuri de prozelitism ortodox”.

Motivările aduse, întru apărarea acestor preocupări, au fost susținute în termeni dintre cei mai agresivi. (Se pot citi în organul eparhial Vestitorul, din 15 Iunie 1936, la pagina 110).

Înainte de marele război, greco-catolicii români, în atingerea lor cu noi ortodocșii, se fereau de agresivități salbatice și de a-și impune supremația cu orice preț acolo unde nu li se cade, — ear față de puterea statului de atunci se manifestau cu simțul perfecte cuviințe.

Comunitatea de limbă între „uniți și neuniți” era destul de puternică întru a

care creștin ar trebui să fie un erou și fiecare creștin trebuie să tindă spre idealul desăvârșirilor ultime. Teza aceasta a eroismului creștin, pentru care începem să pleăm astăzi aici, este elocvent ilustrată în cuvintele Mântuitorului: Cine vrea să vină după Mine, să-și ia cruce și să-și urmeze. Să-mi urmeze! Să nu se mai uite înapoi.

E atât de necesară această formă superioară de creștinism și atât de evidentă încât, credem, ea nu mai are nevoie de nici o argumentare. Dar e posibilă oare această formă superioară de viață creștină? Întrebarea aceasta va primi răspunsul într'unul din foiletoanele mele viitoare. Citim odată în ochii albaștri ai unei călugărițe un poem de adâncă evlavie și iluminare sufletească. Copila aceasta de 19 ani avea ceva sefafic în toată făptura ei și purta în obraji ei, albi ca zăpada, trandafirii sfințeniei. Era o floare de seră în pridvorul unei mănăstiri. O frumusețe cum n'am mai întâlnit în viața mea. Cele vreo 5 ore de rugăciune și de meditații pe care le făcea zilnic în genunchi, n'au putut să-i răpească această frumusețe cerească. Aleșii aceștia ai lui Dumnezeu, cari au căutat o lume care să fie numai a lor, dar mai cu seamă miresele Mântuitorului nostru Isus Hristos, au ceva deosebit de noi în toată ființa lor, au farmecul de nedescris al aparițiilor singulare. Multă vreme n'am putut pricepe

rostul și semnificația marilor însingurări și refugii. Mi se părea un lucru atât de anacronic în zilele noastre să te izolezi de lume, departe, în inima pădurilor. Am citit în ochii acestei umile slujitoare a Domnului întreg destinul nostru transcendent.

Am cunoscut în clipa aceea dorința arzătoare de a mă găsi și eu în comuniune continuă cu Dumnezeu. Iată de ce, de atunci, în atâtea rânduri, am adus ofrandă de cinste și de admirație celor mai devotați servitori ai altarelor-eroilor credinței. Cu această mică paranteză am anticipat în parte răspunsul la întrebarea pusă mai sus: e oare posibilă o trăire totală a credinței creștine? E oare posibil de realizat acel „restitutio in integrum” al sufletului, adică o repunere integrală în toate drepturile lui? Omul renăscut prin jertfa de pe Golgota, poate să refacă integral chipul și asemănarea lui Dumnezeu pe care le avea în starea lui primordială, înainte de păcat?

Nu vreau să mă eriez în grele și subtile discuții dogmatice. Adeseori problematica vieții sufletești nici nu poate fi rezolvată cu texte de speculație dogmatică. Problema vieții o poți descifra mai bine și pentru totdeauna în ochii adânc grăitori ai călugărului fără nume, fără nimburi... Eu vreau să vă duc departe de biblioteci... la izvoarele vieții.

V. Sămărtinean

Și totuși, întristarea noastră va trebui să se prefacă în bucurie duhovnicească atunci când privim la firul făptuirilor adormitului în Domnul, și când constatăm că viața sa a fost o viață de apostol.

În familie, părinte devotat și iubitor, convins de sfințenia așezământului familiei. În biserică, preot cu răvnă pentru lucrul în via Domnului. În viața socială, pildă de urmat.

Născut în anul 1875, dintr'o familie de țărani cu trecere, în satul Turdaș, urmează școalele din Orăștie și Brașov. Moartea părintelui său îi dă o grea lovitură. Harnicul școlar dela Turdaș trebuie să se mulțumească cu cele 6 clase de liceu, ca să treacă la Institutul pedagogic-teologic „Andreian” din Sibiu, unde între anii 1895—1898 se pregătește pentru cariera de apostol menit a munci în mijlocul acestui popor pe vremuri de restriște. După absolvire este numit învățător la școala din Rapolt, funcționând trei ani în această fruntașă parohie de pe valea Murașului.

În anul 1899 se căsătorește și se preoțește pentru parohia Bobâlna.

Rezultatele activității sale sânt instituțiile înființate și refăcute de dânsul în această parohie. Drept recunoștință biserică l-a distins între preoții purtători de brâu roșu, iar guvernul decorându-l cu „Răspata muncii pentru biserică”.

Probleme-Recensii-Comentarii

Profesor pensionar. — *DI profesor D. G. Boroianu, care timp de 35 ani a ilustrat o catedră a facultății teologice din capitală, cu începutul anului școlar viitor va ieși din cadrele active ale învățământului universitar, și anume... pentru «limită de vârstă»...*

DI prof. Boroianu, directorul revistei bisericești și didactice Viitorul, se bucură de o perfectă sănătate — pe care noi, împreună cu toți stimătorii săi, i-o dorim să fie cât mai statornică.

Asfel, pe lângă toată «limita de vârstă», nu ne îndoiim că distinsul profesor pensionar va găsi bune prilejuri de-a fi și mai departe o mândrie a bisericii sale ortodoxe și a slujitorilor ei.

Cercuri preotești. — Cercul preotesc „Valea Secașului”, din protopopiatul Mercurea, s'a întrunit în comuna Broșteni la 24 Mai c., unde păstorește părintele Nicolae Secășan. Sfânta liturghie a fost săvârșită în sobor de preoți: Moise Popovici din Bogatul român, președintele cercului, Ioachim Marcu din Tău, Valeriu Stănilă din Păuca, Ioachim Evi din Armeni, Ioanid Merișescu din Cinade, Nicolae Popa din Secășel, Marcu din Lupu și Nicolae Secășan parohul locului. La sfârșitul sfintei liturghii a predicat părintele Moise Popovici, talmăcind Evanghelia zilei, prin exemple pe care credincioșii le ascultau cu deosebită atenție. După masă, la vecernie, a vorbit Păr. I. Merișescu despre „Dreapta credință și roadele ei”, arătând superioritatea ortodoxiei față de alte credințe. În partea a doua a conferinței a lămurit felul cum s'a făcut unirea dela 1700 și urmările ei din punct de vedere religios și național.

A doua întrunire a cercului „Valea Secașului” s'a ținut în 14 Iunie c., în comuna Păuca, unde păstorește părintele Valeriu Stănilă. Sfânta liturghie a fost săvârșită în sobor de toți preoții cercului. Răspunsurile liturgice au fost date de corul tineretului țărănesc, bine instruit și condus de învățătorul local, Tăușan, ab-

opri separarea și desbinarea fraților; — după război însă, duhul separatist al celor uniți cu biserica Romei a început, sub înrăurirea romano-catolicismului, să-și croiască drumul, pare că tot mai larg, înstrăinându-se treptat de vechile datini ale bisericii răsăritene.

AGRU-ul și congresele sale desvoltă, cum vedem, o primejdioasă activitate, — o adevărată risipă de muncă pentru satisfacerea scopurilor Acțiunii catolice universale, la care se atașează conducătorii asociației uniților noștri. Nu credem însă, că pe calea aceasta se vor servi și interesele mari ale țării și neamului românesc.

solvent al școalei normale „Andrei Șaguna” din Sibiu.

La sfârșitul liturghiei a predicat părintele N. Popa, explicând frumos evanghelia zilei. După facerea vecerniei, a conferențiat poporul părintele I. Merișescu despre: „Pericolul ce-l prezintă sectele pentru biserică și neam”. Pentru înlăturarea primejdiei, tot mai amenințătoare, este necesară reglementarea strictă a regimului sectelor; în acest sens avem să atragem atențiunea misiunilor chemați să ajute preoțimea în faptele ei.

Folosul întrunirilor în cercuri preotești nu se poate tăgădui. Slujba în sobor impresionează profund pe credincioși, întârindu-i în bunele lor înșușiri; iar preoții au fericită ocazie de a discuta probleme de interes general și a se îndruma și lumina reciproc.

— Preoțimea cercului religios I Me-dias a ținut prima conferință anuală în ziua de 28 Iunie 1936, în parohia Ighisul nou.

Sfânta liturghie a fost oficiată de un sobor de 7 preoți. La priceasnă a predicat părintele P. Pătrău din Mojna, comentând evanghelia zilei, cu bogate exemple, despre credința religioasă și puterea ei mântuitoare.

La vecernie, oficiată tot în sobor, a conferențiat părintele Aurel Băcilă din Curciu, vorbind despre importanța bisericii în mijlocul frământărilor zilelor de azi.

Președintele cercului, părintele D. Filimon din Dăros, evidențiază importanța cercurilor religioase, și dragostea cu care preoții lucrează în slujba Domnului.

Fostul administrator parohial, părintele Valeriu Scutea, laudă statornicia parohienilor în credința ortodoxă.

Tuturor le mulțumește părintele N. Bălăban din loc.

După acestea, preoțimea a trecut la locuința parohială, și, constituindu-se în ședință intimă, constată că predicatorul și conferențiarul, și-au făcut datoria deplin.

Fixând locul și programul conferinței viitoare, ședința se ridică. *Raportor.*

Părintele Nicolae: *Ne pierde neamul, triste povești din Petrești, Tip. Națională, Cluj, 1936. — O broșură de 69 pp. Prețul: ?*

Învățăturile, cuprinse în această folositoare broșură, sânt cum mărturisește la sfârșitul ei pâr. canonic dela Lugoj, Dr. Nicolae Brânzeu, potrivite nu numai pentru satul Petrești, ci și pentru alte sate în „care s'a întins răul ce roade tulpina mândrului nostru Bănă”, unde numărul nașterilor, în familiile țărănilor români, este înspăimântător de scăzut.

Citind povestirile acestea, întemiate pe cele mai grăitoare dovezi, să nădăjduim că bănațenii noștri, bărbați și femei, ca și alți români din orașe și

sate bânuite de aceeași meteahnă, se vor deștepta la timp și se vor la timp și se vor mândri și bucura de copiii lor sănătoși și frumoși. Altfel, s'ar putea adevărul vorba părintelui Nicolae din Petrești: *«ne pierde neamul»*.

De primejdia aceasta cumplită, ce tot mai stăruitor ne amenință în temelile de existență, Dumnezeu prea bunul și mintea cea din urmă a poporului nostru să ne scape ocrotindu-ne!

Buletinul activității Spitalului de boale mintale și nervoase, Sibiu, pe anul 1935. Cluj, Tip. „Cartea Românească”, 1936. — Un vol. de 162 pp. Prețul: ?

În cuprinsul buletinului despre lucrările din anul 1935, săvârșite în acest spital, cu un întins teritoriu și un respectabil trecut, — a fost construit în anul 1863, — se pot citi mai multe prețioase articole și dări de seamă, datorite personalului medical al acestei bine conduse organizații psihiatrice ardelenesti, care are în fruntea sa ca director pe neobositul și pricepătorul medic primar, inspector general sanitar, dl Dr. Gh. Preda, vicepreședintele „Astrei”, cunoscut, în deosebi sibienilor, și în calitate de conferențiar distins și strădălnic colaborator al revistei creștinești pentru familii, *Viața Ilustrată*, ale cărei pagini le-a ilustrat prin numeroase contribuții cu subiecte de psihologie individuală și socială.

Buletinul de acum, pe 1935, tipărit românește, franțuzește și nemțește, arată că spitalul dela Sibiu, călăuzit de puteri medicale alese și probate, dispune de un bogat material clinic și experimental, pe lângă toate greutățile, multe și mari, ce se pun la noi în calea funcționării institutelor spitalicești, de obicei gata de năvală la bugetul statului.

Astfel, așezământul psihiatric de pe malul Țibinului, unde astăzi sânt îngrijiți peste 500 de bolnavi, nu numai își păstrează vechea sa bună reputație ci, pe lângă toată neîndestularea izvoarelor bănești date din partea autorităților superioare, institutul acesta continuă, și cu mijloace restrânse, a aduce multe și bune servicii științei medicale moderne și prețioase învățăminte unei asistențe psihiatrice cât mai folositoare.

Problema catolicismului și românismului a fost tratată de un fruntaș greco-catolic la o conferință publică, ținută cu prilejul congresului din zilele trecute dela Tâșnad, unde se întruniseră membrii asociației greco-catolice „Agru”, din eparhia Orășii.

Conferențiarul, cum raportează presa din partea locului, a arătat că aceste două idei — românism și catolicism — „nu nu-

mai că se împacă foarte bine, dar ele nu pot să existe una fără alta”...

Cum se vor fi împacând cele două idei, una internațională, cealaltă națională, — și cum catolicismul și românismul nici nu pot exista unul fără altul, (ce aberație la unii domni oratori!), rămâne secretul, până acum nedesvăluit, al conferențiarului dela Tâșnad.

Viața Ilustrată. — A apărut Nr. 7, pentru luna lui Iulie 1936. Director: Nicolae Colan, episcopul Clujului.

Ultimul număr apărut în Sibiu publică în frunte articolul, semnat de director, „Ne mutăm”, în care luându-și bun rămas dela colaboratori și dela personalul tehnic al tipografiei arhidiecezane, speră că și la Cluj va întâmpina aceeași râvnă și bunăvoință din partea vechilor și noilor lucrători literari.

Numărul din Iulie mai conține contribuții aduse de dnii A. Nanu, Dr. E. Dobrotă, Dr. Gh. Preda, Mircea Alexiu, Dr. E. Nicoară, Pr. I. Felea, Gr. T. Marcu, D. Călugăr ș. a. *Revista Viața Ilustrată*, cu abonament anual de 200 Lei, se recomandă tuturor familiilor românești. Redacția și administrația: Cluj, Episcopia Ortodoxă.

Mare operă rânduită de papa. Instrăinare de adevărații sfinți ai bisericii. — Cu aprobarea dată Statutelor în 5 Decembrie 1935, în palatul «S. Congr. de Propaganda Fide» al Romei papale, s'a început organizarea «Operei Pontificale pentru Propagarea Credinței în România», și anume: prin mijlocirea bisericii greco-catolice române, ai cărei protopopi, canonici etc., — între dâșii găsim și pe inevitabili domni: Dr. Nic. Brânzeu dela Lugoj și Dr. I. Georgescu dela Oradea, — alcătuiesc diferitele comitete și subcomitete ale organizației, sprijinite de călugări franciscani și din alte ordine catolice, — persoane străine aduse și trimise în propagandă pe sate românești din partea autorităților bisericii unite.

Deși opera aceasta ar fi să aibă în vedere propagarea credinței numai «între catolici de rit oriental ai României», totuși Art. 11 al Statutelor pentru România spune: «Ca membri la Operă se înscriu creștini cari să aibă cel puțin doisprezece ani»...

Se înscriu „creștini”, va să zică nu numai „catolici de rit oriental”, ci or ce creștini.

Acelaș articol 11, în scop de-a instrăina cât mai mult pe acești creștini de adevărații sfinți ai bisericii lor, cere dela membrii Operei ai, recitând odată la zi un *Tatăl Nostru* și o *Născătoare*, să spună și rugăciunea: „*Sfinte Francisce Xaver, roagă-te pentru noi*”...

Pe teren politic se afirmă, așa pre cum cereau interesele naționale din 1900—1918, prin curățenia moravurilor din convingerea lui neclintită în realizarea visului secular.

Preotul Petru a avut virtuțile evanghelice care fac pe adevăratul preot: Cu râvna pentru casa Domnului, blând în pastorație, condus de prevăzătoare dragoste și nădăjduind o singură răsplată: aceea care i se va da dela mai marele păstorilor, Hristos, sus în slava cerului...

Adormitul în Domnul a veghiat ca bun ostaș al bisericii lui Hristos, în lupta sfântă pentru El și casa Lui, înarmat cu sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu, așa cum cere cuvântul psalmistului: „Preoții Tăi se vor îmbrăca întru dreptate și cuviosii Tăi se vor bucura” (Ps. 131, 9).

Iar acum, noi cei întruniți în acest sfânt locaș, să împreunăm glasul nostru și așa să ne rugăm:

„Stăpâne Doamne, Dumnezeul nostru, pe Tine te rugăm, primește sufletul acestui vrednic slujitor al Tău Petru și-l odihnește pe dânsul în sânurile lui Avram, ale lui Isac și ale lui Iacob, și-i dă lui cununa dreptății Tale, ca pentru cele ce a ostenit în lumea aceasta pentru numele Tău să ia multă plată în locașurile sfinților Tăi totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin”.

Reflexii în legătură cu scopul educației

(2) Prof. O. Dragoș

La întreaarea, dacă individul (omul) poate să ajungă la desăvârșire morală prin sine însuși, am văzut că pedagogii individualiști extremiști sau naturaliști, cum mai sunt numiți, răspund afirmativ. Förster însă, dimpreună cu toți pedagogii creștini, cunoscând mai bine „natura” (dualitatea sufletului omenesc), susțin că individul-om nu este competent să ajungă prin sine însuși o personalitate morală — fără ajutorul divin. Mijlocul individului de a se depăși ca ființă naturală, de a se ridica deasupra unei vieți pustii, sterpe, îngrozitoare, constă în participarea la viața spirituală trăită și revelată de Mântuitorul nostru Isus Hristos. E o mare eroare a crede că personalități se pot forma prin aceea că cerințele vieții spirituale cedau în favoarea slăbiciunii, capriciilor, impulsurilor naturale ale copilului. După cum suntem de siguri că posibilitatea unei legiferări morale prin bunul plac este o iluzie, tot așa de siguri trebuie să fim că condițiile necesare vieții sociale și individuale nu sunt oferite de impulsunile arbitrajului individual, ci de cultura religioasă. Înțelegerea adâncilor adevăruri de viață, cu alte cuvinte înțelepciunea, nu se

poate dobândi numai printr-o reflexie conștientă și prin spiritul științific, ci printr-un atașament absolut față de divin, care e posibil numai prin autoînvingere, prin renunțarea la vanitatea omenească. Dacă ne încredințăm unei conduceri superioare, trebuie să ne liberăm de propria noastră îngustime.

Pedagogul german Gaudig H. în mult considerată sa operă: „Școala în serviciul personalității în devenire”, (Die Schule im Dienste der werdenden Persönlichkeit) definește personalitatea, care trebuie să fie scopul ultim al școalei, astfel: „Personalitatea este omul care este stăpân pe sine, care își organizează puterile naturii sale pentru realizarea idealului individualității sale și care în domeniile vieții se determină «liber», din imbold propriu (auf den Gebieten des Lebens sich frei aus sich heraus bestimmende Mensch, pag. 51), ar fi putut pune întrebarea pe care și-o pune și Förster: Cum ar fi compatibilă recunoașterea unei autorități cu libertatea personală și conștiința individuală? „Eu pot să-mi fac haina la un croitor, dar concepția mea de viață pot să o mai comand la un specialist”? Pedagogia timpului nostru are în adevăr nevoie de o pedagogie a autorității, care să știe să se coboare până la cele mai intime rezistențe ale sufletului individual și să traducă ascultarea

în limba libertății și a vieții personale,¹ dar cum se poate soluționa dilema aceasta: dacă recunosc autoritatea îmi pierd independența mea spirituală, iar dacă nu o recunosc nu mă pot ridica deasupra orizontului meu îngust.

Pedagogul modern ar putea spune: „eu recunosc personalitățile geniale în contactul cărora eu mă pot instrui și înălța; eu mă plec și în fața autorității lui Hristos, dar nu admit o autoritate absolută”. Din învățăturile lor eu nu iau decât ce-mi convine. Ei bine, dar aceasta nu înseamnă adevărată conformare unei autorități, ci refuzul recunoașterii unei înțelepciuni superioare, căreia trebuie să-i supui judecata ta particulară. Dilema nu se soluționează prin conceptul autodeterminării persoanei, căci chiar dacă admitem că noi nu suntem determinați de vanitățile noastre, de invidiile noastre, de pasiunile noastre, ci de ceea ce este mai bun în noi „de eul nostru ideal”,² cum vom putea noi distinge ceea ce este mai bun în noi? Oare eul nostru superior nu este înhamat la eul nostru inferior? De câte ori nu credem noi că ascultăm de eul nostru ideal, atunci când suntem determinați de simțurile noastre, de slăbiciunea noastră? „Libera determinare nu poate

¹ Förster: Autorité et liberté, pag. 56.

² Gaudig: Die Schule im Dienste der werdenden Persönlichkeit, pag. 3.

Un preot greco-catolic, nedumerit și îngrijorat de asemenea dispoziții, scrie directorului canonic N. Brânzeu următoarele: „nu știu cum se vor obișnui credincioșii mei cu recitarea numelui Sf. Francisc Xavier? ... Dar părintele director nu se dă îndărăt, îl mângâie, răspunzându-i (în foaia sa „Misionarul“ Nr. 1—2 din 1936): Numai bunăvoință să fie! Și treaba se face...

Toate acestea spre mărirea lui Dumnezeu și pacea între frați! Căci, e aproape firesc, ca Francisc Xavier, sfântul bisericii catolice, prietenul și ucenicul lui Ignățiu de Loyola și evanghelizatorul necredincioșilor Aziei orientale din veacul al 16-lea, trebuie să facă minuni și între „vinovații de ortodoxie“ ai României de astăzi.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. Sfințitul mitropolit Nicolae, întors dela băile Carlovky Vary și dela instalarea Prea Sfințitelor episcopi de Orade și Cluj, a vizitat săptămâna trecută Mănăstirea Sâmbăta de Sus și lucrările ce se fac acolo, — de unde s'a înapoiat luni, în 6 l. c., la reședința Sa.

Serbare culturală-religioasă. Dela școala normală din Craiova au venit Joia trecută 12 profesori și 44 elevi la băile dela Mălnăș pentru a dăruți parohiei din această comună un clopot de biserică și o troiță. Un sobor de preoți a săvârșit slujba sfințirii acestor frumoase, ear părintele protopop A. Nistor a rostit cuvânt de mulțumire pentru creștinăscă inițiativă a școlii normale craiovene. Au mai vorbit, la acest prilej, dl M. Costescu, harnicul director al acestor școli, și dl primpretor Păcuraru în numele prefecturii județene. Elevii au dat apoi o reușită producție, primită cu mare însuflețire.

Donațiunea unui medic român. Medicul oculist dl Dr. Valeriu Mitter, Sibiu, str. Regina Maria, No. 59—61 (Palatul Prima Ardeleană) a donat suma de: Lei 130.000.— Unasutătrecimii Lei [cota-parte ce i-a revenit din câștigul unui loz dela Loteria de Stat], pentru scopuri de binefacere, și anume: *Massa studenților*, înființată de banca „Albina“, Sibiu, Lei 50.000, din care vor primi masă gratuită 5 elevi săraci și merituoși, până la epuizarea acestui fond. *«Asociațiunea»* pentru literatura română și cultura poporului român, Sibiu, 10.000 Lei. Societatea sportivă română *«Șoimii»*, Sibiu 40.000 Lei. Societatea Ortodoxă a Femeilor Române, filiala Sibiu, pentru cantina școlară 10.000 Lei. Societatea *«Principele Mircea»*, filiala, Sibiu 10.000 Lei. Reuniunea *«Sf. Maria»* a Femeilor gr. cat., Sibiu, pentru copii orfani și săraci 5.000 Lei. Reuniunea culturală și națională a meseriașilor români din Sibiu 3.000 Lei. Reuniunea română de înmormântare din Sibiu 2.000 Lei. Total: Lei 130.000. — Actul grădite dela sine. Facă și alții așa.

Sfințirea drapelului premilitarilor din Subcentrul P. P. Bazna s'a făcut în 28 Iunie a. c. în stațiunea Baznei. Au participat la serbare premilitari din mai multe comune, împreună cu comandanții lor: dl Petru Marcu, inv.-director și sublocotenent de rezervă și alți numeroși comandanți, în frunte cu dl maior Marin-Bărbulescu. Ser-

muri decât la școala respectului. E o mare eroare și aroganță să-și închipe cineva că prin rațiunea omenească e capabil să înțeleagă înțelepciunea supremă. Și totuși este posibil, dar nu fără a trece prin școala umilinței și a purificării morale. „A fost posibil să se fixeze prin fotografii stele abia perceptibile telescopului, dar numai dacă placa fotografică a fost expusă nopți de-a rândul și luminile artificiale au fost stinse“. Același lucru e și cu adevărurile tradiției noastre religioase. „Trebuie să te expui luminii lor timp îndelungat și într-o intensă concentrare, trebuie să îndepărtezi toate luminile artificiale, să devii foarte impresionabil și atunci ele devin în sfârșit perceptibile ființei noastre interioare și pot trezi în noi veșnicul lu viață.“

3 Förster: Autorité et liberté, pag. 64.

viciul religios a fost îndeplinit de un sobor de preoți. Preotul *Zenovie Popovici* a rostit premilitarilor o frumoasă cuvântare, îndemnându-i să iubească și să cinstească drapelul țării. În ziua următoare, la sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel, premilitarii au desfășurat pe platoul sportiv diferite exerciții, jocuri naționale, și coruri de cântece patriotice. — Unul dintre organizatorii sărbării, dl învățător P. Marcu, ajutat de alte persoane din localitate, a luat, încă din anul trecut, inițiativa unei colecte de bani pentru a se zidi o biserică ortodoxă română la Bazna, adunând până acum aproape 60 de mii de lei în acest scop. Bunul ortodox și harnicul învățător merită toată lauda și încurajarea.

Nou episcop reformat a fost ales la Cluj în 30 Iunie a. c., în urma demisiei episcopului Al. Makkai, plecat în Ungaria. S'a ales, cu unanimitate de voturi dl Ioan Vászárhelyi. Noul episcop fusese până acum locțiitor episcopal.

Invitare. Cercul studenților ardeleni „Andrej Șaguna“ Cernăuți aranjează în seara zilei de 19 Iulie 1936 la *Geoagiu-Băi* o serată dansantă, la care invită și pe această cale Onoratul public să binevoiască a lua parte. Venitul este destinat pentru biserica ortodoxă din Geoagiu-Băi. Începutul ora 22. Ținuta simplă. *Comitetul.*

La fondul căminului pentru bătrâni al societății române de înmormântare din Sibiu s'au făcut dela 1 Ianuarie până la 30 Iunie 1936 următoarele dăruiri: 1. *La Legatul Reveca Stăniloae*, întemeiat de dl rector al academiei teologice Andreiane din Sibiu Dr. D. Stăniloae, în memoria scumpei sale mame Lei 100; 2. *La Legatul Iosif și Paraschiva Marcu* întemeiat de dl Ioan Marcu, dir. librăriei arhiepiscopice din Sibiu în memoria iubitorilor săi părinți, întemeietorul a dăruit cu prilejul zilei numelui său Lei 200; 3. *La Legatul Dumitru și Paraschiva Sârbu* întemeietorul, dl Dumitru Sârbu din Sibiu a dăruit Lei 200; 4. *La Legatul Preotul Ioan Perian* întemeiat de dl Romul Perian, șeful contab. Consiliului arhiepiscopice din Sibiu în memoria iubitorilor săi părinți, întemeietorul a dăruit Lei 100; 5. *La Legatul Eugenia Bucșa* întemeiat de preotul Romul Bucșa din Sibiu în memoria scumpei sale soții întemeietorul a dăruit Lei 100; 6. *La Legatul Maria Borgia* a dăruit fiul întemeietor Dr. Lucian Borgia, avocat, Lei 100; 7. Dl Dr. Valeriu Mitter medic în Sibiu a dăruit societății suma de Lei 2000, cu care s'a întemeiat pe numele nobilului dăruitor un *legat* aparținător fondului căminului pentru bătrâni al societății. Pentru toate aceste creștinești daruri mulțumește cu recunoștință Comitetul societății prin președintele ei: Prof. *Timotei Popovici*.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 12 Iulie 1936, va predica părintele consilier Tr. *Scroboț*.

Un grup de 60 învățători din județul Buzău, constituiți în societate corală, sub conducerea dlui profesor *Ioan Mihail* dela liceul „Dr. C. Angelescu“ din Buzău, s'au oprit, în 8 Iulie c., și în orașul *Sibiului*, unde li s'a făcut o frățescă și colegială primire din partea corpului didactic sibian, în frunte cu dnii: T. Popovici profesor, I. Dragomir revizor școlar, P. Olariu și alți învățători. Vizita dela Buzău a fost un bun prilej de înfrățire între învățătorii doritori d'a se cunoaște și a conlucra la consolidarea țării.

Poșta redacțiunii

Pr. S. G. în C. Mai nimerit ar fi să o exprimați de-a dreptul familiei, la ocazie potrivită.

Dlul Z. B. în Cl. Istoria pare că se repetă: Mitropolitul Atanasie, purtat pe la Viena de Kolonics, s'a înapoiat în Ardeal aducând pe teologul iezeit Szunyog. Urmasul lui Atanasie Alexandru de azi, purtat pe la București de Kolonics-ul zilei, s'a înapoiat, sau e pe cale de-a se înapoia, cu — Aloisie, teolog de felul lui Szunyog. Vremurile deși s'au schimbat, oamenii — cel puțin unii — au rămas aceiași.

Licitație publică

pentru aprovizionarea internatelor Școlii normale „A. Șaguna“ Sibiu, cu **coloniale** pentru anul școlar 1936/37. Oferte reglementare până la 20 Iulie 1936.

(21) 1—1

Direcțiunea

Nr. 5660.

Notificare oficială

referitoare la primirea în Școala de cântăreți din Sibiu

Școala de cântăreți din Sibiu, înființată din partea Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu înainte cu 9 ani, în urma unei simțite necesități, pregătește pe cântăreții bisericilor noastre și conducătorii de cor, și-i înzestrează și cu alte multe cunoștințe religioase și practice, ca să poată deveni fruntașii comunelor noastre. Sânt introduse și cursuri de învățătură pentru albinărit, pomărit și lemnărit, care poate deveni o ocupație laterală profitabilă.

Școala de cântăreți se recomandă atenției fiilor de credincioși, cari doresc să-și creeze o carieră de viață frumoasă.

Ceice doresc să fie primiți în această școală, pentru anul școlar 1936/37, vor avea să-și înainteze până la 1 Septembrie cererile lor Direcțiunii Școlii de cântăreți din Sibiu, însoțite cu următoarele documente:

1. Carte de botez și certificat de naștere;
2. Certificat școlar [cel puțin 4 clase primare];
3. Certificat de moralitate și recomandare dela parohul locci;
4. Certificat medical, dovedind că nu suferă solicitatorul de boli contagioase și că nu are nici alte defecte corporale.

În această școală se priesc numai fiii ai Bisericii noastre, în etate 15 ani împliniți, dar nu trecuți de 30 ani, cari au prestat examenul de primire. Acest examen se va ține în zilele de 29 și 30 Septembrie.

Elevii vrimiți vor fi obligați să aducă cu sine: două rânduri de schimburi, și haine de pat: saltea cu străjăc, tol, perină și cuvertură de pat, 2 ștergare, cuțit, furculiță, lingură și ceașcă pentru ceai.

Toți elevii vor locui în Internatul Școlii.

Taxa de întreținere este de Lei 8000 anual, plătită în trei rate: rata primă de Lei 3000 cu ocaziunea înscrierii, rata II Lei 2500 la Crăciun, iar rata din urmă de Lei 2500 la Paști.

Cursurile se vor începe la 1 Octombrie a. c. și durează doi ani de teorie și unul de practică.

După absolvirea cursului se eliberează diploma de de cantor.

Onorata preoțime e poftită a ceti acest aviz credincioșilor noștri în sfânta biserică în trei Dumineci consecutive și a îndemna părinții cu fii buni să îmbrățișeze frumoasa carieră de cântăreți bisericesci.

Pe lângă aceasta mai dispunem oficiilor parohiale spre știre și conformare următoarele: a) parohiile cari angajează absolvenți ai Școlii de cântăreți din Sibiu să le asigure din casieria parohială și un *salar pe lângă uzufructul sesiunii cantonale*, obținut din reforma agrară;

b) cântăreții cu diplomă, din parohiile cu cântăreți bătrâni, să fie angajați ca auxiliari pe lângă vechii cântăreți, având consiliul parohial obligația a le asigura remunerație corespunzătoare și parte la uzufructul sesiunii cantonale;

c) la bisericile unde postul de cântăreț devine vacant, nu se va mai putea întregi decât cu absolvenți ai Școlii de cântăreți.

Unde parohiile noastre dispun de numerar și se vor afla tineri săraci dar doritori de-a ajunge cântăreți bisericesci, preoțimea noastră în înțelegere cu consiliul parohial să voteze taxa de întreținere din lada bisericii.

Sibiu, din ședința bisericască ținută la 7 Iulie 1936.

Consiliul arhiepiscopesc

AVIZ

La liceul ortodox român „Avram Iancu“ din Brad, au mai devenit vacante prin transferare următoarele catedre:

1. Catedra Nr. 4 Latină,
2. Catedra Nr. 6 Franceză,
3. Catedra Nr. 9 Geografie,
4. Catedra Nr. 11 Matematici.

Cerere pentru numire se vor trimite pe adresa Consiliului arhiepiscopesc, Sibiu. Sibiu, 7 Iulie 1936.

Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu

Concurs de cântăreț bisericesc

În parohia filială Păpăuț, atașată la parohia materă Zagon, protopopiatul Oituz, jud. Treiscaune, se publică concurs cu termen de 30 zile, în Telegraful Român, de cântăreț bisericesc.

Retribuțiile împreunate cu postul de cântăreț sânt:

1. Locuință în natură cu 2 camere și 2 cămări cu dependențe: grajd, șopron și coteț de porci, în stare bună.
2. Grădină productivă în jurul casei, în întindere de 800 st. □.
3. Cimitirul din curtea bisericii, cu pomi roditori în întindere de 200 st. □.
4. Treimii (3000 lei) în numerar din cassa bisericii, care se va achita în rate lunare.

5. Treizeci (30 lei) numerar dela fiecare cap de familie (circa 103) și jumătate dela văduve.

6. O jumătate ferdelă de bucate de 25 l. ferdela dela fiecare cap de familie și jumătate dela văduve.

7. A treia parte din venitele stolare obișnuite.

Cererele de concurs, instruite cu documentele necesare și diploma de capacitate dela Școala de cântăreți Sibiu, se vor înainta oficiului parohial Zagon jug. Treiscaune, iar candidatul cu știrea parohului din Zagon se va prezenta în parohie, pentru a face cunoștință cu poporul. Preferenți vor fi cei cu dexterități muzicale.

Din ședința consiliului parohial ținută la 3 Mai 1936 în parohia filială Păpăuț.

Pr. Ioan Ciora

președinte.

Ioan Comșa, notar
Dumitru Dia
epitrop cassier.

Văzut:

(18) 3—3

Ioan Rafiroiu
protopop.

Nr. 5385/936. Școl.

Concurs

pentru primirea elevilor în Internatul arhiepiscopesc pe anul școlar 1936/7.

Pentru primirea elevilor în inter-arhiepiscopesc din Sibiu pe anul școlar 1936/7 se publică concurs.

Vor fi primiți *gratuit* orfanii de preoți săraci și silitori, iar ca solvenți copiii de preoți și ai altor părinți mireni.

Orfanii de preoți, cu spór slab în studii, vor fi supuși la plățirea unei taxe după situația materială a părinților.

Taxa de întreținere va fi 7000 Lei anual, care se va plăti în 4 rate egale: la înscriere, la 1 Noembrie, 1 Februar și 1 April.

Taxele plătite pentru cvartalul început nu se restituie în caz de repășire.

Cererele de primire scrise de părinți sau tutori vor avea să fie înaintate Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu până la 15 August a. c.

Orfanii de preoți vor anexa la cerere: certificat școlar, de sărăcie și familiar.

Elevii primiți vor avea să aducă cu sine: cele necesare pentru pat, lingerie de corp și pat, hainele și încălțăminte necesară. Rufăria trebuie să fie însemnată cu numele elevului.

Intrucât în decursul anului s'ar dovedi că taxa satorită nu este suficientă, ea se va majora după împrejurări, având elevii a achita diferența satorită.

P. Cucernici protopopi și Cuc. preoți sânt rugați să pună în vedere orfanilor de preoți și altor elevi să înainteze la timp cererile de primire, însoțite de toate actele, căci fără de acestea nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința secției culturale a Consiliului arhiepiscopesc dela 18 Iunie 1936.

Consiliul Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu